

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Археологија – основне академске студије
Назив предмета: Археологија касне антике
Наставник/наставници: Перица Шпехар, Теодора Радишић, Радовић Предраг
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: уписан одговарајући семестар/година студија
<p>Циљ предмета Циљ предмета је стицање основних знања о касноантичком периоду, са посебним освртом на простор централног Балкана, увидом у археолошке остатке урбаних центара и села, фортификација, материјалне трагове процеса христјанизације, остатке црквена архитектуре, погребну праксу, те карактеристичне покретне налазе.</p>
<p>Исход предмета Оспособљеност студената да самостално препознају материјалну културу касноантичког периода, те да изучаване материјалне остатке посматрају у одговарајућем историјском и културном амбијенту.</p>
<p>Садржај предмета Теоријска настава Предавања су посвећена изучавању археолошких остатака касноантичког периода. То се пре свега односи на материјал круцијалан за сагледавање процеса христјанизације, трансформације постојећих и појаву нових урбаних центара, изградње цркава и појаве предмета религијског карактера христјанске популације, као и за сагледавање промена у фунерарној пракси. Посебна пажња посвећена је покретним налазима. Практична настава Вежбе су посвећене продубљивању знања стечених на предавањима кроз рад са материјалом и самосталне презентације студената.</p>
<p>Литература Општа обавезна литература: <i>Гамзиград – касноантички царски дворца</i>, Београд 1983, 5-16, 99-137. <i>Јагодин мала – касноантичка некропола</i>, Ниш 2014. М. Јеремић, <i>Култне грађевине христјанског Сирмијума</i>, у: <i>Sirmium и на небу и на земљи</i>, ур. Д. Познановић, Сремска Митровица 2004, 43-73. В. Кондић, В. Поповић, <i>Царичин Град. Утврђено насеље у византијском Илирику</i>, Београд 1977. И. Микулчић, <i>Стоби. Антички град</i>, Скопје 2003, 10-14, 20, 100-205. М. Милинковић, <i>Градина на Јелици. Рановизантијски град и средњовековно насеље</i>, Београд 2010. М. Милинковић, <i>Рановизантијска насеља у Србији</i>, Београд 2015. В. Поповић, <i>Дезинтеграција и рурализација града у источном Илирику од 5. до 7. века н.е.</i>, у: <i>Sirmium – град царева и мученика (сабрани радови о археологији и историји Сирмијума)</i>, Сремска Митровица 2003, 239-258. М. Поповић, Светиња, нови подаци о рановизантијском Виминацијуму, <i>Старинар XXXVIII</i>, 1-37. S. Ćurčić, <i>Architecture in the Balkans. From Diokletian to the Süleyman the Magnificent</i>, New Haven-London 2010, 43-247. P. Špehar, <i>Materijalna kultura iz ranovizantijskih utvrdjenja u Đerdapu</i>, Београд 2010.</p> <p>Општа допунска литература: М. Мирковић, Централне балканске области у доба позног царства, у: <i>Историја српског народа I</i>, ур. С. Ћирковић, Београд 1981, 89-108. Г. Острогорски, <i>Историја Византије</i>, Београд 1959, 48-137. <i>Caričin grad IV. Catalogue des objets des fouilles anciennes et autres études</i>, eds. V. Bavant, V. Ivanišević, Rome-Belgrade 2019. П. Шпехар, Касноантичка и рановизантијска утврђења у Босни и Херцеговини (залеђе провинције Далмација), <i>Зборник за историју Босне и Херцеговине 5</i>, Београд 2008, 17-45. П. Шпехар, Опрема за осветљавање током рановизантијског периода на простору северног Илирика, <i>Зборник Народног музеја XXIV/1</i>, Београд 2019, 317-346.</p>

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Предавања, консултације, менторски рад, према могућностима практична настава на терену и при обради налаза.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
колоквијуми	40 (2 x 20)	усмени испит	50
презентација	10		